

APPENDIX B

The image consists of five vertically stacked binary patterns, each composed of a 5x5 grid of black and white pixels. The patterns represent a sequence of states, likely from a simulation or a process. The top two images show a sparse, scattered pattern of black pixels. The middle image shows a more concentrated cluster of black pixels. The bottom two images show a highly dense, almost solid black area, indicating a transition or a final state.

O vaxt idi - insan oğlu
lərzə gəlib dinləmişdi,
xeyirlə-şor arasında inləmişdi
Xancobanın fəryad səsi...

"Gedin, deyin Xançobana
Gelmesin bül Mı?"

Bu çay Arpaçayımdır,
Bu çay Tanrı payımdır.
Xoş duyğum, harayımdır,
İsinirəm közüne...

Min bir xoş zövq ala-alə
bulaq kimi qaynayan bu
inşaatdan,
neçə-neçə yazı yazılmı
burda bənd şəhərlərdən.
Söhbət aqdın neçə fəhlə,
neçə-neçə sürücüdən,
brigadirəndən, mühəndisdən,
heç dünmədən səxənlərdən...
Hotta...hotta...

"Arpaçayı Sarvan" adlı ocerkimdə
dastan adımlı Əli İsmayılov tək
ekskaricatorundan - Sarvanımdan,
əllərinin gabarıyla yol aldı
onun ömür karvanından...

-7-

Bu gün artıq
Arpaçayı olabaxum quzu olub,
atub aksı dəcelliyini daşını o,
bu torpağın sözəbəxüm quzu olub...
Deyivdiyi yönü ilə,
tez-tez təzə nəğməsiyle, üni ilə
yaddaşları neçə olumus yazi olub...

"Mən", "men" deyən inadından,
huyundan si rəkibidə,
özlü üçün yeni bir yol seçibdi.

İndi artıq Arpaçaydan
Qoca Şərur, Sədərəya, Böyükdüzə,
hem o üzə, hem bu üzə,
dərə-topo sözə-sözə
neçə-neçə səxələnmış
qanad gedir.

Min illərə cadar olmuş
tül örpəksiz, üstü yalan torpaqlara,
"yandım" deyib haray topən,
ayaq öpen
suya həsən boz çöllərə, oymaqlara
büşət edir,
sevinc dolu, nəğmə dolu
bir obədi hayat gedir...

-8-

Qızıl-qızıl qanalar kimi
qarşışraq damarına, qanına,
Arpaçayın saf suları
axır yurdun dörd yanına.
Axarlıyala-baxaryla
Qoca Şərur torpağı, bax,
göz oxşayan güşənləyi,
gülüstana, gülə dönüb,

Min bir tərəli behəriyə
axa-axa
köməllörde
sevəldi bir selo dönbür...
Göz gördükə
sümbül-sümbül zaməri
köks qabarıdır yol boyunca.
Əzz qardaş, buyur son da
bir qonaq gal yeri, özi
öz gözünə bax doyunca.
Əlivan-olvan neçə rongə
boyanıbdi torpaq burda,
Yurdum kimi bir gözəl yurd
de, harda var, deyin harda...
-9-

Bu gün artıq insan oğlu,
öz zəhməti,
o sellənən tari ilə,
ikinci kaz bonda çalıb Arpaçayı,
öz zəkas, ağlı ilə
daha yeni fonda salıb Arpaçayı...
Ham birimci, ham ikinci
banderinən da üzərində
tikilidi böyük SES-lər.
Kasılmaz ki, ürkəklərdən
könlü dolu xoş diləklər, xoş hevəslər...
Bu gün artıq Arpaçaydan
Qoca Şərur, Sədərəya, Böyükdüzə,
hem o üzə, hem bu üzə,
dərə-topo sözə-sözə
damır-damır dirakların üzərində
demir telli qanad gedir,
Arpaçayın sulurən bəstəindənə
sizübə golən...
şəfəq-şəfəq nurlu dolusu heyət gedir.

Bu gün artıq
"Dəda Qorqud" boylarından boy boylayan
Qoca Şərur torpağında
Arpaçayın ağusyundan
axan çığlar har damla su
ana yurda ham can verir,
Günəş kimi ham də işiq.
Bu da necə
əsrarəngiz bir gözəllik,
göz dolusu yar-yarasıq...
Bu gün artıq bu torpağın,
bu el üzün, oba üzün, oymaq üzün,
bir və dövlət, bir borokat,
şəfəq dolu, bax, nurlu
bir nəğmədir Arpaçayı!..
Bir nəğmədir Arpaçayı!

-10-
Qoca Şərur bir gövhərdür,
Arpaçayı onu qası
Bu torpaq hayat verir,
Canlınlardır dağı-daşı.
Yaramışdan o olubdu
Bu əllərin can sırdası.
Şənson menim günüm, Aym, Zümrüd gözü Arpaçayım.

Gözel Şərur bir golin, quz -
Arpaçayı bel kamarı.
Səkə-səkə galır bu quz
Dağdan-danşan üzü bəri.
İlk baharda bər yerlərə
Yardanın xoş nomarı.
Şənson menim günüm, Aym,
Zümrüd gözü Arpaçayım.

Arpaçayı şeirimədə
Təzə rühdə, təzə nefəs.
İller boyu ürəyində
Haray salan, ucalan sos.
Odur şair ihamınnı
Bulaq kimi cəduriyən kas.
Şənson menim günüm, Aym,
Zümrüd gözü Arpaçayım.

Xan Arazdır anan sonin,
Şənson onur bı yavrusu.
Qoca Şərur, Böyükdüzə
Nur parlayan bur çağları su.
Şənson Vətən torpağının
Hor diləyi, hor arzusu
Şənson menim günüm, Aym,
Zümrüd gözü Arpaçayım.
-11-

Elo körpökliyden sevmişən soni,
Elo körpökliyden vurğununun mən,
Ey nazlı dildər, ey Arpaçayım,
Bil ki, ihamımı almışam səndən.

Ağzda dolaşan, dilda dolaşan,
Necə de ahsunlu, şirin nəğməmən.
Bax, könül verdiyim çaylar içinde,
Elə öncülmüşən, elə doğmamış.

O şəhdi-sireli coşun sunyunur
Har bar-barərindən daddim doyunca.
Çökdim gözərlərimə bir sırma kimi
Şəfəq-səfəq nurlu ömrüm boyunca.

Şərur torpağından göyo baş vuran
Şən manım harayım, manım ümünəm.
Doğan sohberim, ziləmat gecəmdə,
Ən xoşbəxt anımlar, on xoş günüməm.

Həm sağlı, həm sollu qanadlarını
Könlü istə baxsun, axan növrəgə.
Sədərəkən tutmuş Böyüklükdəzədək
Son hayat verirənən ana torpağı.

Budur, yurdum manım çıçık-çıçaklı,
Axur düzürlərə eşqin kamı,
Qəlibim de cövləna göril bur yerə,
Göründə cimlədə bı çitishəm.

EPİLOQ

Ela uşaq ikən, elə gənc ikən,
Sədən qulqılında salıbdı lövbər.
Sənə bağlı olub bu çäğən qolbım,
Menin gəzel porin, ey nazlı dildər!..

Sənən saf suyuman qızıldırtdındır,
İnsanlar bilməndən ne gecə-gindüz
Vəton torpağımı almı toriyələ,
Edir başdan-başa çəkəli doniz..

Istərom ay çayım, man de sənən tok,
Sizəm ürkəklərə, sizəm qolbırm,
Hüsnüne qoşqınuq bax nəxəməni
Ela misra-misra yazam qolbıla...

Öte dil-dil elə hor an ağızda,
Bu elo, obaya sala səs-soda.
Hansısa bir şərīn, bir bandım bele,
Belək məndən sonra qala dinyadə.

Nə ola manım da tek birə nəğməm,
Bax, sonin nəğmənin şənində ola.
Hopa şəfəq-şəfəq şüx köñüllərə,
Məni sevenlərin qandunda ola...

Ax, nəca baxtəvər, ax... nəca xoşbəxt
Sanardım özümü man de o anda
Gezərdim on böyük fətələr kimi,
Elo qalib-qalib gözlər cahanda...
12-16 dekabr 2017-ci il